

Namišljena brejost je pojav, ko se pri psicah pojavijo fizične in fiziološke spremembe, ki kažejo na brejost, čeprav psica v resnici ni breja. Zato ta pojav tudi imenujemo namišljena brejost. Psice se takrat vedejo, kot da so breje; delajo gnezdo, z igračkami ravnavajo, kot da so mladiči, dobijo celo mleko.

Namišljena brejost pri psicah

Take spremembe se pojavijo približno šest do dvanajst tednov po gonitvi in lahko trajajo kar nekaj tednov. Namišljeno brejost je težko napovedati, ali se bo pojavila ali ne, saj se lahko zgodi celo potem, ko smo psico (neuspešno) parili s samcem. Dejstvo pa je, da se pri psicah namišljena brejost rada ponovi.

Znaki namišljene brejosti lahko potekajo dokaj neopazno, ni pa to vedno nujno. Namišljena brejost se ponavadi začne kazati približno pet tednov po gonitvi z otečenimi mlečnimi žlezami. Ta znak pa je zavajajoč še zlasti za tiste skrbnike, ki so psico parili in so prepričani, da se je žival začela pripravljati na leglo. Kmalu pa opazijo, da se psici trebuh ne povečuje skladno s pričakovanji. Nekatere psice so lahko med namišljeno brejostjo tudi precej nemirne in razdražljive, druge spet postanejo celo napadalne, kar je posledica hormonskega neravnovesja, čeprav so v tako vedenje nedvomno vključeni tudi drugi dejavniki.

Psica z namišljeno brejostjo se torej vede, kot da bi bila breja, pojavijo se tudi vsi hormoni, ki spremljajo brejost, le mladičkov ni. Med namišljeno brejostjo psica prenaša naokoli igračke, blazine in celo dela gnezdo za leglo. Ko pride čas, ko bi sicer morala imeti porod, to je približno 63 dni po "oploditvi", začne izločati mleko. Nekatere psice so v tem stanju psihično prizadete, ker ne najdejo svojih mladičev, saj fiziološko čutijo, da bi morale dojeti.

Natančni hormonski mehanizmi, ki sprožijo pojav namišljene brejosti, niso znani. Res pa je, da je to povezano s hormonskim neravnovesjem, lahko pa tudi z

Foto: Marjan Dobovšek

neprirodnostmi na jajčnikih, čeprav se lahko namišljena brejost pojavi tudi pri steriliziranih psicah. Vemo pa, da je v namišljeno brejost vpletena kombinacija hormonov, denimo estrogena, hormonov nadledvične žleze in hormona **prolaktin** iz hipofize, ki vpliva na proizvodnjo mleka v mlečnih žlezah. Precej strokovnjakov se nagiba k domnevi, da je glavni povzročitelj namišljene brejosti prav prolaktin. Ni pa še dokazano, zakaj se to dogaja.

Na srečo se večina primerov namišljene brejosti umiri že po treh tednih, ne da bi bilo potrebno kakršnokoli zdravljenje. Namišljena brejost za psico ni škodljiva, pojav pa mine sam po sebi. Pri manjšem številu psic pa so fiziološki učinki materskega vedenja tako močni, da so psice psihično precej prizadete. Stalno iščejo mladiče, ki jih ni, težave pa jim delajo tudi povečane in napolnjene mlečne žleze, kar lahko povzroči vnetje (mastitis), kar pa je lahko dokaj nevarno.

Psici lahko zaradi polnih mlečnih žlez nekoliko ublažimo pritisk s toplimi obkladki, ki jih lahko tudi z mrežico pritrdimo na mlečne žleze. Pomembno je vedeti, da je prav dotikanje žlez tisto, kar

spodbuja proizvodnjo mleka, zato se jih pri namišljeni brejosti preprosto ne dotikamo. Če se psica liže po žlezah, ji to preprečimo z ovratnikom.

Pri manjšem številu psic pa je treba namišljeno brejost zdraviti zlasti tedaj, ko žival izloča mleko. Če z obkladki nismo dosegli učinka, je treba poseči po nekoliko bolj "agresivnih" metodah za zaustavitev nastajanja mleka. Veterinar se lahko odloči, da bo uporabil pripravke, ki pospešujejo odvajanje vode iz organizma. Blaga dehidracija, ki bo pri tem nastala, bo zaustavila nastajanje mleka. Nekateri skrbniki zato kar sami zmanjšajo psici količino pitne vode, a je lahko tako početje nevarno, saj lahko pride do splošne dehidracije.

Če tudi prej naštetje metode ne delujejo dovolj učinkovito, se lahko veterinar odloči, da bo uporabil hormone in na ta način upočasnil ali zaustavil proizvodnjo mleka. Uporaba teh zdravil pa zahteva strog nadzor nad psico, saj lahko pride do zapletov.

Sterilizacija med namišljeno brejostjo ni ravno v pomoč pri odpravljanju težav, saj se ne zmanjša količina hormona prolaktina, ki nastaja v hipofizi. Pravzaprav se lahko namišljena brejost v tem primeru celo podaljša. Zato ponavadi s sterilizacijo počakamo tako dolgo, da mine namišljena brejost. S sterilizacijo pa v večini primerov preprečimo namišljeno brejost.

In kaj namišljene brejosti pomenijo za skrbnika, ki želi s svojo psico vzrejati? Ni razloga, zakaj tega ne bi počeli, vendar naj povemo, da imajo te psice ponavadi manjša legla, mimo tega pa je tudi večja verjetnost, da dobijo gnojno vnetje maternice.